

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: O. H., zastoupeného Mgr. Zbyňkem Stavinohou, advokátem v Brně, Joštova 4, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2004, čj. OAM-825/VL-07-ZA09-2004, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2005, čj. 55 Az 112/2004 - 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.**

O d ů v o d ň ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2004, čj. OAM-825/VL-07-ZA09-2004, nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný současně rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Brně. Na výzvu soudu žalobce původně rusky psanou žalobu přeložil do českého jazyka; v žalobě pouze uvedl, že nesouhlasí s řešením ministerstva a prosí soud o opakované rozhodnutí jeho žádosti a anulování dřívějšího rozhodnutí. Krajský soud v Brně žalobu usnesením ze dne 29. 4. 2005, čj. 55 Az 112/2004 - 19, podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že podání žalobce postrádá náležitosti žaloby uvedené

v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. Nejsou tak splněny podmínky řízení pro postup soudu podle § 65 a násl. s. ř. s. Současně se jedná již o neodstranitelný nedostatek, neboť v posuzované věci již není možno odstraňovat vady žaloby s ohledem na lhůtu uvedenou v § 72 odst. 1 s. ř. s.; případné poučení soudu s výzvou k odstranění vad žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. by tak bylo úkonem zcela nadbytečným, když k dodatečně uplatněným argumentům by soud již nemohl přihlížet, a to pro marné uplynutí zákonné lhůty pro rozšíření žaloby stanovené ustanovením § 71 odst. 2 s. ř. s.

Usnesení Krajského soudu v Brně žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl včas podanou kasační stížností; tvrdil, že pro odmítnutí žaloby neexistovaly relevantní důvody, neboť o žalobě bylo možno jednat a meritorně rozhodnout. Pokud soud dospěl k závěru, že podání žalobce postrádá některou z náležitostí § 71 s. ř. s., měl žalobce k doplnění žaloby vyzvat a určit mu k tomuto úkonu přiměřenou lhůtu, když z žaloby je zřejmé, že jde o nedostatky odstranitelného charakteru. V doplnění kasační stížnosti stěžovatel poukázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 8. 12. 2004, čj. 3 Azs 356/2004 - 60), z níž vyplývá, že potřeba ustanovit žalobci tlumočnicka vychází najevo na základě obsahu podání žalobce, když je toto podání sepsáno v cizím jazyce, byť jen zčásti; krajskému soudu tedy musela vyvstat nutnost přeložit rusky psaný text za účelem posouzení, zda je žaloba způsobilá k projednání či nikoliv. V samostatném podání stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že soud se nedopustil nezákonnosti, když návrh stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl, aniž předtím stěžovatele vyzval k odstranění nedostatku podmínky řízení. Proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud o věci uvážil takto:

Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolával stížních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu, byť svá tvrzení citovanému ustanovení výslovně nepodřadil.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat.

V ustanovení § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. jsou stanoveny náležitosti žaloby; žaloba stěžovatele z těchto zákonných náležitostí neobsahovala zejména den doručení nebo jiného oznámení napadeného rozhodnutí žalobci, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a návrh výroku rozsudku; k žalobě rovněž nebyl přiložen opis napadeného rozhodnutí (§ 71 odst. 2 věta první s. ř. s.).

V důsledku přísné dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). V posuzované věci je však zřejmé, že žaloba stěžovatele žádné žalobní body neobsahovala a že stěžovatel tuto žalobu v zákonné lhůtě pro její podání v tomto směru ani nijak nedoplnil. Pokud žaloba žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínek řízení odstraněn, ovšem pouze ve lhůtě pro podání žaloby, jak vyplývá z ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. Zároveň však není dána zákonná povinnost soudu v takovýchto případech vždy vyzývat žalobce k odstranění vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojmávaná povinnost soudu by zjevně odporovala zmíněné zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, čj. 2 Azs 9/2003 - 40).

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že napadené usnesení Krajského soudu v Brně není nezákonné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.; a krajský soud postupoval správně, když žalobu stěžovatele podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl, aniž jej předtím vyzval k odstranění nedostatku podmínky řízení, neboť dospěl k závěru, že po marném uplynutí lhůty k podání žaloby se absentující žalobní body stávají neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení.

Pokud jde o druhou stížní námitku stěžovatele, a sice že krajskému soudu musela vyvstat nutnost přeložit rusky psaný text za účelem posouzení, zda je žaloba způsobilá

k projednání či nikoliv, Nejvyšší správní soud shledal následující. Žalobce podal dne 6. 5. 2004 ke Krajskému soudu v Brně žalobu v ruském jazyce. Přípisem krajského soudu ze dne 8. 6. 2004 byl žalobce vyzván, aby ve stanovené lhůtě zaslal soudu překlad žaloby do českého jazyka; tento přípis byl žalobci doručen dne 21. 6. 2004. Dne 15. 7. 2004 žalobce doručil soudu překlad žaloby (datovaný dnem 25. 6. 2004). Jestliže krajský soud neustanovil tlumočníka, kterému by uložil předmětné podání přeložit, nepochybil, a nedopustil se tak vady řízení, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nad rámec nutného odůvodnění - toliko pro úplnost - Nejvyšší správní soud k tvrzení stěžovatele o tom, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 8. 12. 2004, čj. 3 Azs 356/2004 - 60), vychází najevo potřeba ustanovit žalobci tlumočníka na základě obsahu podání žalobce, když je toto podání sepsáno, byť jen zčásti, v cizím jazyce, uvádí:

Podle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 31. 8. 2004, čj. 4 Azs 261/2004 - 57, nebo rozsudek ze dne 22. 10. 2003, čj. 3 Azs 26/2003 - 49) vzniká soudu povinnost ustanovit tlumočníka účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, pouze tehdy, pokud účastník o to požádá a pokud by pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem; potřeba tlumočníka musí být přitom zcela zjevná a sama vyjít v řízení najevo.

V přezkoumávaném případě stěžovatel o ustanovení tlumočníka v průběhu řízení před krajským soudem (ostatně ani později v kasační stížnosti pro řízení o ní) nepožádal. Je sice pravda, že žalobce podal žalobu v ruském jazyce, nicméně na výzvu soudu (v českém jazyce) zaslal soudu překlad žaloby do českého jazyka; přičemž tento překlad je datován pouhé čtyři dny poté, co stěžovatel obdržel výzvu soudu.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na něž stěžovatel v této souvislosti odkazuje, dopadá na zcela odlišnou skutkovou situaci. V dané věci potřeba ustanovit žalobcům tlumočníka v řízení před krajským soudem najevo vyšla, a to se zřetelem k obsahu doplnění žaloby na výzvu soudu, jehož část byla sepsána v jazyce arménském a v němž žalobci o ustanovení tlumočníka požádali, a dále s ohledem na přípis doručený soudu přibližně dva měsíce poté, v němž žalobci soud o ustanovení tlumočníka opětovně požádali.

Nejvyšší správní soud konečně doplňuje, že s ohledem na shora popsané okolnosti v této věci nedošlo ani k porušení práv stěžovatele garantovaných čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (srov. rovněž stanovisko pléna Ústavního soudu ČR ze dne 25. 10. 2005, sp. zn. Pl. ÚS - st. 20/05).

Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil stížní námitky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. ledna 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu